

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje i Zelina)

TEHNIČKO UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Muzeja Moslavine u Kutini

Glavni i odgovorni urednik: Srećko Karapetrić

Tehnički urednik: Tihomir Krsmanović

Uređivački kolegij: Goran Jakovljević (Bjelovar),
Srećko Karapetrić (Kutina), Tihomir Krsmanović (Kutina),
Slavica Moslavac (Kutina)

KOREKTURA: Ana Bobovac, Srećko Karapetrić

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Za sadržaj i lekturu tekstova odgovaraju autori.

Glasiло solidarno financiraju Muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Nakladnik: Muzej Moslavine Kutina

Za nakladnika: Slavica Moslavac

Tisak: Tiskara i knjigovežnica Kutina

Broj 14 - travanj 1991.

Godina XIV

Naklada: 600 komada

Naslovna stranica: Detalj sa izložbe "30. godina Muzeja Moslavine" u Kutini

IN MEMORIAM - AKADEMIK MIRKO MALEZ (1924-1990)

Iz redova zaslužnih znanstvenih radnika 23. kolovoza 1990. godine je otišao akademik Mirko Malez, cijenjeni hrvatski i jugoslavenski paleontolog i speleolog. Rođen je 5. studenog 1924. godine u Ivancu kod Varaždina. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, gimnaziju u Varaždinu, a 1948. godine započeo je studij geoznanosti na Prirodno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirao je 1953. godine, a odmah zatim primljen je za asistenta u Geološko-paleontološkoj zbirci i laboratoriju za krš JAZU (kasnije Zavod za paleontologiju i geologiju kvartara JAZU), gdje je proveo cijeli svoj radni vijek. Od 1978. godine bio je na dužnosti ravnatelja Istraživačkog centra JAZU do odlaska u zasluženu mirovinu početkom 1990. godine. Doktorsku tezu "Stratigrafska i paleontološka proučavanja diluvijalnog nalazišta u pećini Veternici (Medvednica)" obranio je 1963. godine.

Tijekom svog radnog vijeka poduzeo je terenska istraživanja na brojnim speleološkim i drugim lokalitetima diljem Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije i Crne Gore. Na osnovu postignutih rezultata i objavljenih znanstvenih radova 1968. godine izabran je za dopisnog člana JAZU, a redovnim članom postao je 1979. godine. Godine 1989. primljen je za dopisnog člana Austrijske akademije znanosti. U Jugoslavenskoj akademiji obavljao je niz dužnosti, između ostalih bio je predsjednik Znanstvenog vijeća Istraživačkog centra, urednik svih izdanja Razreda za prirodne znanosti, te član raznih komisija i međuakademijskih odbora. Prof. dr. Mirko Malez također je bio član raznih znanstvenih i stručnih društava u zemlji, a izvan nje bio je uključen u rad Deutsche Quartär Vereinigung u Bonnu, Hugo Obermaier-Gesellschaft für Erforschung des Eiszeitalters und der Steinzeit u Erlangenu, Paleontološke asocijacije u New Yorku, Međunarodne speleološke unije u Beču itd. Bio je aktivan sudionik brojnih kongresa i skupova u zemlji i inozemstvu, a na studijskim putovanjima obišao je veliki broj zemalja na nekoliko kontinenata. Uz redovne dužnosti bio je i honorarni predavač u svojstvu izvanrednog profesora na Prirodno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, gdje je

pedagoški djelovao na izobrazbi mladog znanstvenog kadra. Za ostvarene rezultate u prirodnoznanstvenim istraživanjima kvartara 1966. godine dobio je republičku nagradu "Ruđer Bošković", a 1975. godine odlikovan je i Ordenom rada s crvenom zastavom.

Impozantni znanstveni opus prof. dr. Mirka Maleza obuhvaća 210 izvornih znanstvenih radova, 32 stručna rada i 75 znanstvenopopularnih članaka, objavljenih u različitim domaćim i inozemnim edicijama. Tematski se mogu grupirati u pet cjelina: kvartarna geologija, kvartarni i tercijarni vertebrati, speleologija, fosilni čovjek, te paleolitik i mezolitik. U domeni kvartarologije objavio je niz radova o stratigrafiji pećinskih sedimenata iz speleoloških i paleolitičkih lokaliteta Hrvatske. Više radova tretiralo je problematiku pojedinih lokalnih glacialnih pojava, određivanje starosti metoda radioaktivnog ugljika, ili regionalno kartiranje kvartara. Pretežni dio publicističkog opusa obrađuje faunističke zajednice pleistocena s nalazišta Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije i Crne Gore. Pored paleontološke obrade rodova i vrsta i određivanja taksonomskog položaja, bavio se i njihovim migracijama, rasprostranjenošću i paleoekologijom. Ovim segmentom svog rada Mirko Malez postao je vodećim paleovertebratologom Jugoslavije, cijenjenim i u evropskim razmjerima. Znatno broj radova, rasprava i članaka posvetio je speleološkim istraživanjima, u kojima se bavio pitanjima geneze pećina, kraškim pojavama, hidrologijom podzemlja i pećinama kao mjestima prebivanja fosilnog čovjeka i životinjskih vrsta.

Vidan doprinos dao je i arheološkoj znanosti proučavanjem fosilnog čovjeka i materijalnih kultura paleolitika i mezolitika. Afinitet za arheološku problematiku speleoloških objekata kao staništa fosilnog čovjeka iskazao je još kao gimnazijalac i ovom području znanstvenog djelovanja ostao je privržen do kraja života. Prva terenska istraživanja započeo je u pećini Veternici, koja će i kasnije biti predmetom njegovog interesa, a zatim slijede iskopavanja na nizu paleolitičkih i mezolitičkih lokaliteta Hrvatske. Među značajnija nalazišta